

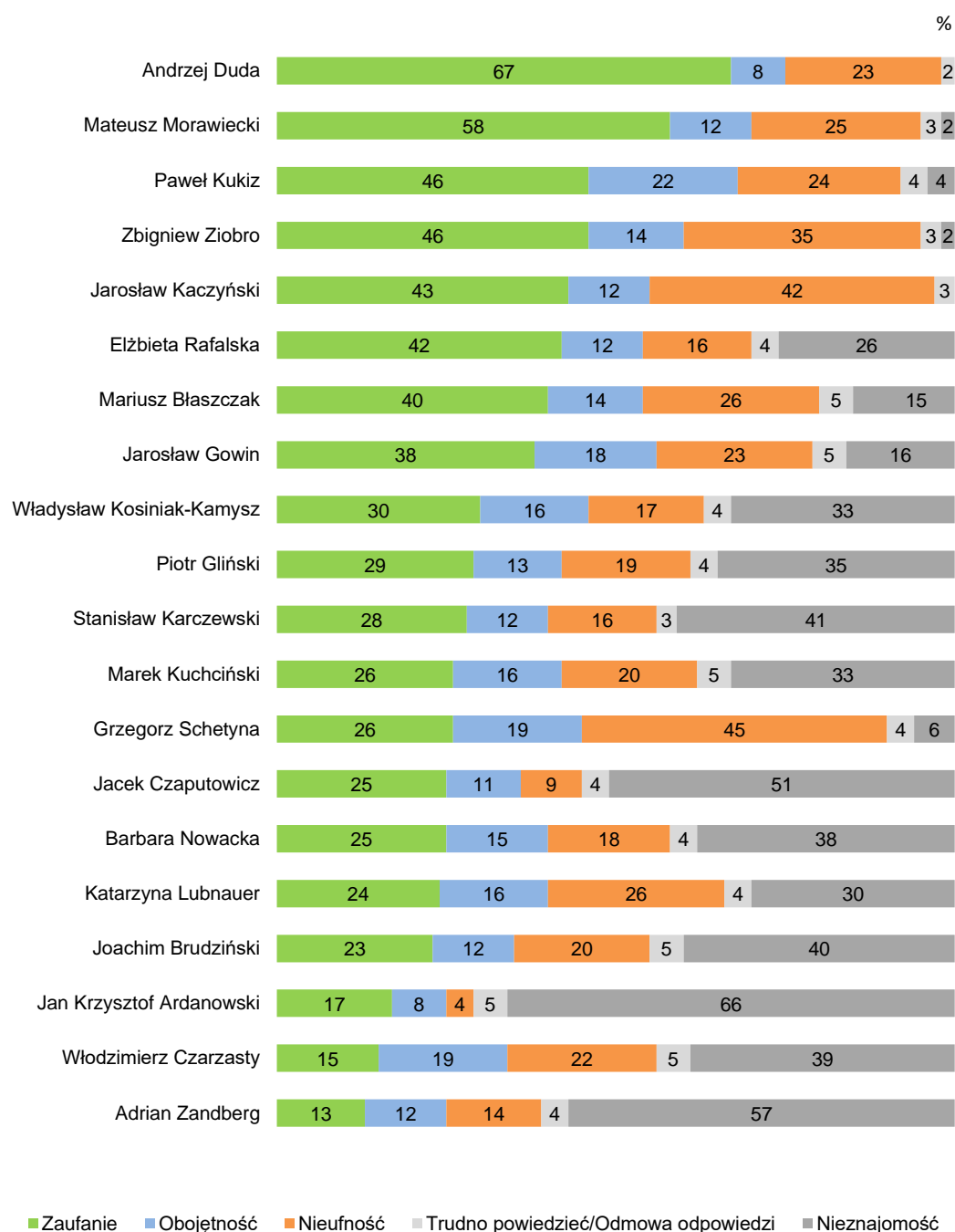
Listopadowy ranking zaufania do polityków

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Listopadowy ranking zaufania do polityków

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (342) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 listopada 2018 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określone są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, wskazania zaś od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających wyrobionej opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

Liderem listopadowego rankingu¹ zaufania do polityków, tak jak dotychczas, jest urzędujący prezydent Andrzej Duda. Ufa mu – według uzyskanych deklaracji – nieco ponad dwie trzecie badanych (67%), a więc nieznacznie więcej niż w październiku (wzrost o 1 punkt procentowy – różnica w granicach błędu pomiaru). Nieufność do głowy państwa deklaruje niespełna jedna czwarta respondentów (23%, spadek o 1 punkt).

Drugie miejsce na liście polityków najczęściej obdarzanych przez Polaków zaufaniem zajmuje niezmiennie premier Mateusz Morawiecki. Po odnotowanym w październiku niedużym spadku ocen, w listopadzie notowania szefa rządu ponownie wzrosły i obecnie zaufanie do niego deklaruje 58% respondentów, natomiast jedna czwarta (25%) – nieufność.

Trzecie miejsce zajmują w tym miesiącu *ex aequo* Paweł Kukiz oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Politykom tym ufa po 46% ankietowanych. Biorąc pod uwagę deklaracje nieufności można powiedzieć, że lepsze notowania u badanych ma lider ruchu Kukiz'15. Nieufność do niego deklaruje 24% ankietowanych, natomiast szefowi resortu sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu nie ufa nieco ponad jedna trzecia respondentów (35%). Listopadowy wynik Zbigniewa Ziobry nie odbiega znacząco od jego dotychczasowych ocen, słabsze są natomiast w tym miesiącu notowania Pawła Kukiza.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (342) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 listopada 2018 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pierwszą piątkę polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, zamyka lider głównej z rządzących partii, prezes PiS Jarosław Kaczyński. Ufa mu 43% ankietowanych i prawie taki sam odsetek respondentów wyraża w stosunku do niego nieufność (42%).

Kolejne miejsca w listopadowym rankingu, z zaufaniem około dwóch piątych ankietowanych, zajmują: szefowa resortu rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (42% deklaracji zaufania i 16% nieufności), minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak (40% deklaracji zaufania i 26% nieufności) oraz wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin (odpowiednio: 38% i 23%).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się na niższym poziomie, poniżej jednej trzeciej wskazań pozytywnych.

Niespełna jedna trzecia badanych (30%) ma zaufanie do lidera PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza. Nie ufa mu 17% respondentów.

Prawie tyle samo deklaracji zaufania co lider PSL zebrał wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński oraz marszałek Senatu Stanisław Karczewski, którzy w tym miesiącu są wyraźnie lepiej oceniani przez badanych (odpowiednio: 29% i 28% deklaracji zaufania). W stosunku do obu tych polityków zaufanie jest też obecnie nastawieniem przeważającym (nie ufa im 19% i 16% ankietowanych).

Mniejszym zaufaniem – około jednej czwartej respondentów – cieszą się: marszałek Sejmu Marek Kuchciński, szef PO Grzegorz Schetyna, minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz, liderka wchodzącego w skład Koalicji Obywatelskiej stowarzyszenia „Inicjatywa Polska” Barbara Nowacka, przewodnicząca Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer oraz szef MSWiA Joachim Brudziński.

Z tej szóstki polityków najlepiej oceniany, ale jednocześnie najmniej znany badanym, jest minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz. Szefa polskiej dyplomacji nie rozpoznaje ponad połowa ankietowanych (51%). Wśród identyfikujących go osób Jacek Czaputowicz ma jednak bardzo dobre notowania – zaufaniem obdarza go 25% respondentów, a tylko co jedenasty (9%) deklaruje nieufność.

O dodatnim, choć już nie tak korzystnym bilansie zaufania i nieufności można też mówić w przypadku Barbary Nowackiej (25% deklaracji zaufania i 18% nieufności) oraz marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (odpowiednio: 26% i 20%). Zbliżone odsetki badanych wyrażają zaufanie i nieufność w stosunku do szefa MSWiA Joachima Brudzińskiego (23% deklaracji zaufania i 20% nieufności) oraz liderki Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (24% deklaracji zaufania i 26% nieufności). Przy podobnym poziomie zaufania bilans ten najgorzej wypada w przypadku przewodniczącego PO Grzegorza Schetyny. Zaufanie do szefa głównej z opozycyjnych partii ma obecnie 26% ankietowanych, jednak dużo większy odsetek badanych (45%) deklaruje nieufność do tego polityka.

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XI '18	zmiana od X '18	XI '18	zmiana od X '18		
w procentach						
Andrzej Duda	67	1	23	-1	8	
Mateusz Morawiecki	58	4	25	-3	12	2
Paweł Kukiz	46	-4	24	3	22	4
Zbigniew Ziobro	46	-1	35	1	14	2
Jarosław Kaczyński	43	2	42	-2	12	0
Elżbieta Rafalska	42	4	16	-1	12	26
Mariusz Błaszczak	40	1	26	-1	14	15
Jarosław Gowin	38	7	23	-5	18	16
Władysław Kosiniak-Kamysz	30	2	17	-1	16	33
Piotr Gliński	29	4	19	0	13	35
Stanisław Karczewski	28	6	16	-1	12	41
Marek Kuchciński	26	3	20	-4	16	33
Grzegorz Schetyna	26	3	45	-2	19	6
Jacek Czaputowicz	25	5	9	-1	11	51
Barbara Nowacka	25	-1	18	0	15	38
Katarzyna Lubnauer	24	0	26	2	16	30
Joachim Brudziński	23	3	20	1	12	40
Jan Krzysztof Ardanowski	17	-2	4	-1	8	66
Włodzimierz Czarzasty	15	0	22	4	19	39
Adrian Zandberg	13	-1	14	3	12	57

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Spośród uwzględnionych w listopadowym badaniu przedstawicieli sceny politycznej mniej deklaracji zaufania zbierają już tylko najmniej znany ankietowanym, ale bardzo dobrze oceniany przez identyfikujące go osoby minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski (17% wskazań pozytywnych i 4% negatywnych) oraz liderzy dwóch najbardziej liczących się ugrupowań lewicowych – szef SLD Włodzimierz Czarzasty (15% deklaracji zaufania i 22% nieufności) oraz nierozpoznawany przez prawie trzy piąte respondentów lider Partii Razem Adrian Zandberg (13% deklaracji zaufania i 14% nieufności).

Największą nieufność Polaków budzą niezmiennie liderzy dwóch najsilniejszych ugrupowań – szef PO Grzegorz Schetyna (45%) oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński (42%). Ponadto relatywnie sporo deklaracji nieufności zbiera minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro. Nie ufa mu 35% ankietowanych. Pozostali uwzględnieni w sondażu przedstawiciele sceny politycznej wyraźnie rzadziej spotykają się z tak negatywnym nastawieniem badanych. Zajmującym kolejne miejsca w tej klasyfikacji szefowi MON Mariuszowi Błaszczakowi oraz liderce Nowoczesnej Katarzynie Lubnauer nie ufa po 26% respondentów.

Ostatnie tygodnie dzielące kolejne pomiary przyniosły sporo zmian w społecznych ocenach polityków. Inaczej niż miesiąc temu są to głównie zmiany na plus.

Politykiem, który w stosunku do października relatywnie najwięcej zyskał na zaufaniu społecznym, jest wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin. Od ubiegłego miesiąca odsetek badanych darzących go zaufaniem wzrósł o 7 punktów. Jednocześnie znacząco ubyło respondentów deklarujących nieufność do tego polityka (spadek o 5 punktów procentowych). Równie dobre oceny Jarosława Gowina rejestrowaliśmy ostatnio w styczniu br.

Wyraźnie lepsze od październikowych są również oceny marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego, któremu po miesiącu słabszych notowań ponownie przybyło sympatyków (wzrost zaufania o 6 punktów procentowych i spadek nieufności o 1 punkt). Zwiększyło się też zaufanie do marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (wzrost zaufania o 3 punkty procentowe i spadek nieufności o 4 punkty).

Na zaufaniu społecznym ponownie zyskał premier Mateusz Morawiecki. Po odnotowanym miesiącu temu pogorszeniu się ocen, w listopadzie zaufanie do szefa rządu wzrosło o 4 punkty procentowe. Zmalał też nieco odsetek badanych wyrażających w stosunku do niego nieufność (o 3 punkty).

O sporej poprawie ocen można też mówić w przypadku szefa MSZ Jacka Czaputowicza, który w tym miesiącu uzyskał najlepszy z dotychczasowych wyników (wzrost zaufania o 5 punktów procentowych).

Do polityków, którzy od ubiegłego miesiąca zyskali w ocenie badanych, zaliczają się jeszcze: wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (wzrost zaufania po 4 punkty procentowe), szef MSWiA Joachim Brudziński (wzrost zaufania o 3 punkty) oraz – jako jedyny spośród przedstawicieli opozycji – Grzegorz Schetyna (wzrost zaufania o 3 punkty i minimalny, utrzymany w granicach błędu pomiaru, spadek nieufności o 2 punkty).

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2017		2018										
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
J. K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	19	19	17
M. Błaszczak	36	34	43	40	39	40	38	38	38	40	42	39	40
J. Brudziński	-	-	22	24	20	22	20	19	19	21	24	20	23
J. Czaputowicz	-	-	-	20	21	24	24	21	19	-	23	20	25
W. Czarzasty	15	14	15	16	15	17	18	16	16	15	15	15	15
A. Duda	69	74	73	72	69	70	68	69	68	66	68	66	67
P. Gliński	25	28	32	28	25	29	26	26	22	26	29	25	29
J. Gowin	37	34	39	38	30	33	33	32	32	34	34	31	38
J. Kaczyński	40	38	42	42	41	42	39	41	39	41	41	41	43
S. Karczewski	25	23	27	28	24	28	26	26	24	27	29	22	28
W. Kosiniak-Kamysz	31	31	32	31	30	30	31	29	29	26	29	28	30
M. Kuchciński	24	23	28	27	25	27	24	25	23	26	27	23	26
P. Kukiz	51	49	48	49	48	48	50	52	48	53	52	50	46
K. Lubnauer	25	29	27	24	26	25	23	22	24	22	23	24	24
M. Morawiecki	48	47	68	64	60	61	59	57	57	57	57	54	58
B. Nowacka	-	-	-	-	-	26	-	-	-	-	26	26	25
E. Rafalska	39	37	42	43	38	40	40	38	37	38	41	38	42
G. Schetyna	24	21	23	22	21	21	25	20	23	23	23	23	26
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14	13
Z. Ziobro	45	41	48	46	44	49	45	45	43	49	48	47	46

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2017		2018											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
J. K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	4	5	4
M. Błaszczak	30	31	28	25	27	25	28	26	24	27	23	27	26	
J. Brudziński	-	-	18	17	19	17	20	20	18	21	16	19	20	
J. Czaputowicz	-	5	7	6	10	8	9	-	-	-	8	10	9	
W. Czarzasty	20	21	21	20	20	20	20	18	17	20	21	18	22	
A. Duda	20	16	17	17	19	18	18	20	20	21	22	24	23	
P. Gliński	20	21	18	17	22	19	22	20	20	20	20	19	19	
J. Gowin	23	25	22	24	34	30	28	28	28	25	27	28	23	
J. Kaczyński	48	49	43	45	42	41	44	42	44	42	43	44	42	
S. Karczewski	15	18	15	15	17	15	18	17	17	17	15	17	16	
W. Kosiniak-Kamysz	13	14	14	13	16	14	15	13	13	16	16	18	17	
M. Kuchciński	22	22	19	17	21	20	25	21	22	22	21	24	20	
P. Kukiz	22	22	23	23	24	21	20	20	21	19	19	21	24	
K. Lubnauer	18	18	26	25	25	24	27	26	22	27	24	24	26	
M. Morawiecki	15	15	11	13	19	17	20	21	21	24	25	28	25	
B. Nowacka	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	17	18	18	
E. Rafalska	13	13	9	10	11	12	22	21	19	17	16	17	16	
G. Schetyna	46	48	50	48	51	46	44	47	43	45	45	47	45	
A. Zandberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11	14	
Z. Ziobro	37	39	34	34	35	33	36	34	34	32	32	34	35	

Krótką jest w tym miesiącu lista polityków, którzy w stosunku do października stracili w ocenie badanych. Relatywnie największe pogorszenie notowań rejestrujemy w przypadku Pawła Kukiza. Niekorzystna zmiana w ocenach tego polityka wyraża się 4-punktowym spadkiem zaufania i 3-punktowym wzrostem nieufności. Trochę gorsze niż miesiąc temu okazały się ponadto notowania liderów ugrupowań lewicowych – szefa SLD Włodzimierza Czarzastego (wzrost nieufności o 4 punkty) oraz lidera Partii Razem Adriana Zandberga (wzrost nieufności o 3 punkty).

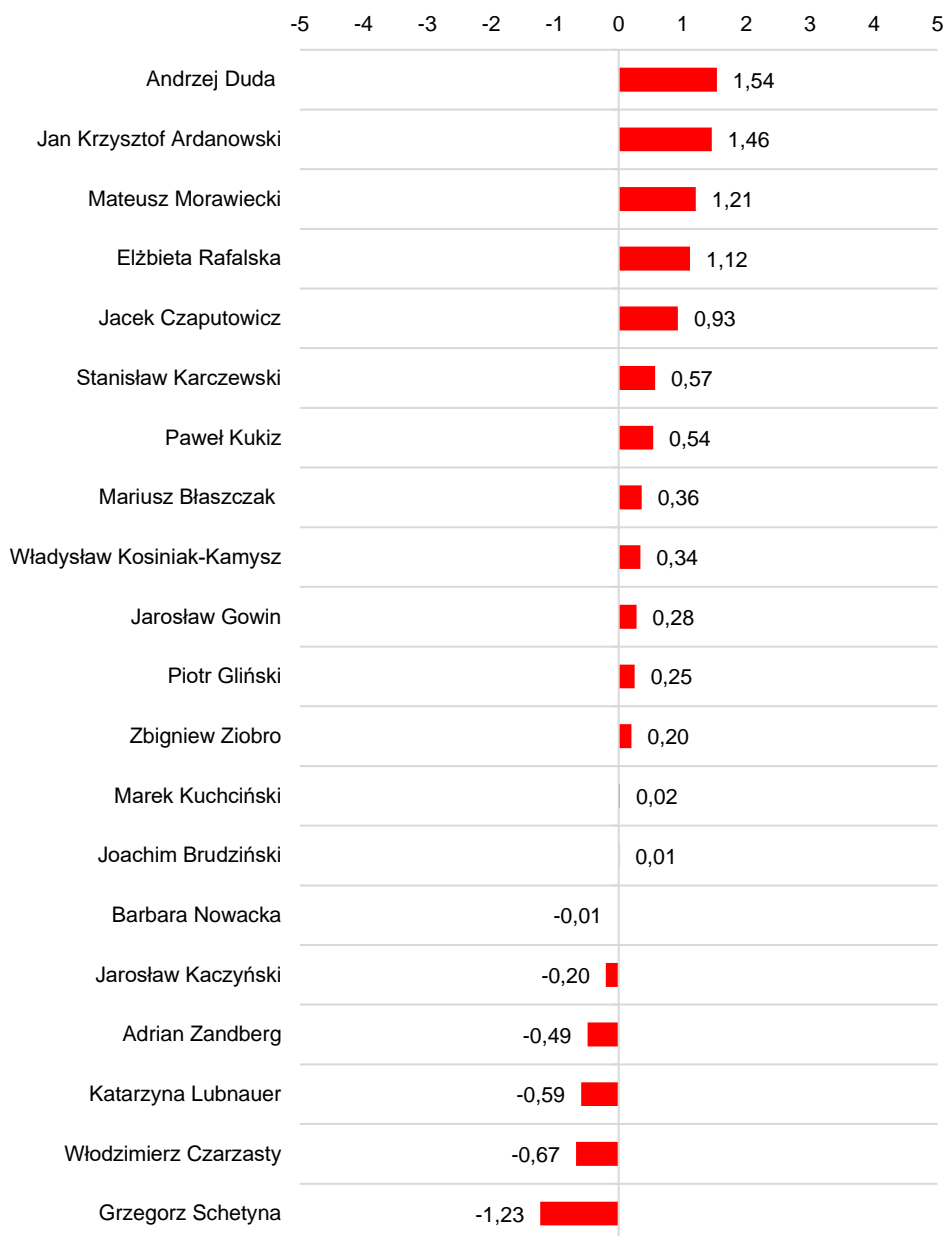
ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić się zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Jak wskazuje wartość średniej ocen, spośród wszystkich uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej najlepiej odbierany jest prezydent Andrzej Duda (średnia wynosi 1,54). Drugie miejsce w rankingu średnich ocen, trzeci miesiąc z rządu, przypada ministrowi rolnictwa Janowi Krzysztofowi Ardanowskiemu, który wprawdzie zalicza się do bardzo mało znanych polityków i, co za tym idzie, cieszących się niezbyt dużym zaufaniem w skali ogółu społeczeństwa, jednak w wąskiej grupie identyfikujących go osób uzyskuje wyjątkowo dobre notowania (średnia ocen wynosi 1,46). Inaczej niż w październiku, trzecią co do wartości średnią ma premier Mateusz Morawiecki (1,21), a na czwartej pozycji w tej klasyfikacji lokuje się minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (1,12). Do grona dobrze odbieranych polityków, w ocenach których zaufanie wyraźnie dominuje nad nieufnością, zalicza się również szef MSZ Jacek Czaputowicz (średnia wynosi 0,93).

Dobrze oceniani przez identyfikujące ich osoby są marszałek Senatu Stanisław Karczewski (0,57) i Paweł Kukiz (0,54). Dodatnią średnią ocen, aczkolwiek świadczącą o niezbyt już dużej przewadze pozytywnych nastawień, mają jeszcze: szef MON Mariusz Błaszczak, lider PSL Władysław Kosiniak-Kamysz, wicepremierzy Jarosław Gowin i Piotr Gliński, a także minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (średnie w granicach od 0,36 do 0,20). Pozostali uwzględnieni w badaniu politycy postrzegani są bardziej kontrowersyjnie.

RYS. 1. Zaufanie do polityków w listopadzie 2018 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Średnią bliską wartości środka skali (0), a więc wskazującą na równoważenie się pozytywnych i negatywnych ocen, mają marszałek Sejmu Marek Kuchciński, szef MSWiA Joachim Brudziński oraz Barbara Nowacka (średnie w granicach od 0,02 do -0,01).

Nieufność nieznacznie przeważa nad zaufaniem w stosunku do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (średnia ocen wynosi -0,20). Niższą średnią, wskazującą na bardziej krytyczny odbiór, mają liderzy partii lewicowych i głównych ugrupowań parlamentarnej opozycji. Mimo zbliżonych odsetków

deklaracji zaufania i nieufności, negatywne nastawienie wyraźnie przeważa w społecznych ocenach lidera Partii Razem Adriana Zandberga (-0,49), przewodniczącej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (-0,59), a także szefa SLD Włodzimierza Czarzastego (-0,67). Jednak zdecydowanie najgorsze notowania u badanych ma lider głównego ugrupowania opozycji – szef PO Grzegorz Schetyna (-1,23).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	X 2018	XI 2018	Różnica
Marek Kuchciński	-0,40	0,02	0,42*
Stanisław Karczewski	0,16	0,57	0,41*
Jarosław Gowin	-0,06	0,28	0,34*
Mateusz Morawiecki	0,88	1,21	0,33*
Joachim Brudziński	-0,27	0,01	0,28
Piotr Gliński	-0,03	0,25	0,28
Jacek Czaputowicz	0,68	0,93	0,25
Jarosław Kaczyński	-0,43	-0,20	0,23
Elżbieta Rafalska	0,89	1,12	0,23
Mariusz Błaszczak	0,19	0,36	0,17
Jan Krzysztof Ardanowski	1,37	1,46	0,09
Andrzej Duda	1,45	1,54	0,09
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,29	0,34	0,05
Grzegorz Schetyna	-1,28	-1,23	0,05
Zbigniew Ziobro	0,22	0,20	-0,02
Barbara Nowacka	0,08	-0,01	-0,09
Paweł Kukiz	0,65	0,54	-0,11
Katarzyna Lubnauer	-0,40	-0,59	-0,19
Włodzimierz Czarzasty	-0,47	-0,67	-0,20
Adrian Zandberg	-0,23	-0,49	-0,26

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

Ostatnie tygodnie dzielące kolejne badania przyniosły poprawę notowań niektórych polityków. W porównaniu z październikiem stosunkowo najwięcej zyskali w ocenie badanych marszałkowie Sejmu i Senatu – Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski (wzrost wartości średnich odpowiednio: o 0,42 i 0,41 punktu). Znacząca i istotna statystycznie okazała się także poprawa notowań premiera Mateusza Morawieckiego oraz wicepremiera Jarosława Gowina (wzrost średniej o 0,33 punktu i 0,34 punktu). W przypadku pozostałych polityków zmiany na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności miały słabsze natężenie i nie zaważyły w stopniu istotnym statystycznie na ich dotychczasowym bilansie ocen.

W listopadzie, tak jak w ubiegłych miesiącach, największym zaufaniem społecznym cieszą się politycy obozu rządzącego, którzy piastują najwyższe funkcje w państwie – prezydent Andrzej Duda i premier Mateusz Morawiecki. Ufa im ponad połowa dorosłych Polaków. Na trzecim miejscu znajdują się *ex aequo* lider ruchu Kukiz'15 Paweł Kukiz oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro z zaufaniem nieco poniżej połowy badanych. Spośród mniej znanych i słabiej rozpoznawanych polityków dobrze oceniani są też minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski, minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska oraz szef MSZ Jacek Czaputowicz.

Tak jak w październiku największą nieufność badanych budzą liderzy obu najsilniejszych partii politycznych – szefowi PO Grzegorzowi Schetyńskiemu i prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu nie ufa ponad dwie piąte Polaków. Ponad jedna trzecia respondentów deklaruje nieufność do ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry.

Listopadowy sondaż – realizowany po obu turach wyborów samorządowych i w trakcie obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości – okazał się korzystny dla polityków. Pod względem średnich ocen najbardziej poprawił się społeczny wizerunek marszałków Sejmu i Senatu – Marka Kuchcińskiego i Stanisława Karczewskiego, a także premiera Mateusza Morawieckiego oraz wicepremiera, ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina. Na zaufaniu zyskali również minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz, wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska, szef MSWiA Joachim Brudziński oraz lider PO Grzegorz Schetyna. Stosunkowo największy spadek notowań odnotowaliśmy w przypadku Pawła Kukiza.

Opracowała

Agnieszka Cybulska